



Vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 1. juni 2011

## Forslag

til

### Lov om ændring af folkeoplysningsloven

(Demokratiforståelse og aktivt medborgerskab, kommunal folkeoplysningspolitik, øget brugerinddragelse m.v.)

#### § 1

I lov om støtte til folkeoplysende voksenundervisning, frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og daghøjskoler samt om Folkeuniversitetet (folkeoplysningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 535 af 14. juni 2004, som ændret ved § 2 i lov nr. 593 af 24. juni 2005, lov nr. 1593 af 20. december 2006, § 8 i lov nr. 561 af 6. juni 2007 og lov nr. 1523 af 27. december 2009, foretages følgende ændringer:

1. I § 3 indsættes efter »få anvist lokaler«: », jf. dog § 6, stk. 1, nr. 3, og § 21, stk. 6«.

2. I § 4, stk. 2, nr. 5, ændres »§ 8, stk. 5« til: »§ 7, stk. 4«.

3. I § 4, stk. 3, nr. 6, indsættes efter »foreningens formål«: », jf. § 14, stk. 3«.

4. I § 5, stk. 1, 2. pkt., § 21, stk. 1, og § 28, 1. pkt., ændres »Folkeoplysningsudvalget« til: »Kommunalbestyrelsen«.

5. I § 5, stk. 8, ændres »Folkeoplysningsudvalget afgør, jf. § 37, stk. 4,« til: »Kommunalbestyrelsen afgør«.

6. I § 6, stk. 1, nr. 1, udgår »og«.

7. I § 6, stk. 1, nr. 2, ændres »jf. kapitel 5.« til: »jf. kapitel 5, og«.

8. I § 6, stk. 1, indsættes som nr. 3:

»3) udviklingsarbejde inden for lovens område.«

9. § 7 affattes således:

»§ 7. Formålet med den folkeoplysende voksenundervisning er at fremme demokratiforståelse og aktivt medborgerskab og med udgangspunkt i undervisningen at øge deltagerens almene og faglige indsigt og færdigheder. Sigtet er at

styrke den enkeltes evne og lyst til at tage ansvar for eget liv og til at deltage aktivt og engageret i samfundslivet.

Stk. 2. Den folkeoplysende voksenundervisning omfatter undervisning, studiekredse, foredragsvirksomhed og debat-skabende aktiviteter, hvortil der er knyttet deltagerbetaling, jf. dog § 8, stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan, hvor særlige forhold gør sig gældende, beslutte at fravige kravet om deltagerbetaling.

Stk. 3. Der kan ikke ydes tilskud til formelt kompetence-givende undervisning.

Stk. 4. Den folkeoplysende voksenundervisning skal være åben for alle. Kommunalbestyrelsen kan, hvor særlige forhold gør sig gældende, godkende den folkeoplysende voksenundervisning for en bestemt, afgrænset deltagerkreds. Undervisning af den samme deltager kan dog kun godkendes for deltagelse på ét hold og højst i 1 år.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen fastsætter regler om fravigelse af kravet om deltagerbetaling, jf. stk. 2.«

10. § 8 affattes således:

»§ 8. Grundtilskud ydes til foreningen til aflønning af lærere og ledere inden for den folkeoplysende voksenundervisning, jf. §§ 1 og 7. Aflønning m.v. skal være i overensstemmelse med reglerne fastsat i medfør af § 52. Den folkeoplysende virksomhed skal forestås af en eller flere ledere.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der ydes supplerende grundtilskud til udgifter til aflønning m.v. af ledere og lærere inden for den folkeoplysende voksenundervisning efter reglerne i dette kapitel for deltagere med handicap i relation til undervisningen i et konkret emne.

Stk. 3. Den enkelte forening afsætter 10 pct. af beløbsrammen, jf. stk. 1 og 2, til debat-skabende aktiviteter, der kan afregnes på andre udgiftstyper end lærer- og lederløn. Det er ikke en betingelse, at der er knyttet deltagerbetaling til aktiviteter, der får tilskud af denne pulje. Ved finansårets udgang skal der ske tilbagebetaling af ikke forbrugte tilskud af

puljen. Kommunalbestyrelsen kan dog beslutte, at mindre, uforbrugte tilskud af puljen overføres til næste års pulje.

*Stk. 4.* Den enkelte forening kan af beløbsrammen, jf. stk. 1 og 2, fratrukket 10 pct., jf. stk. 3, afsætte op til 40 pct. til aktiviteter på hold inden for fleksible tilrettelæggelsesformer, som kan afregnes på andre udgiftstyper end lærer- og lederløn.

*Stk. 5.* Undervisningsministeren fastsætter regler om anvendelse af de puljer, der er nævnt i stk. 3 og 4. Kommunalbestyrelsen kan under hensyntagen til de af undervisningsministeren fastsatte regler fastsætte nærmere retningslinjer for anvendelse af puljerne.«

**11.** Efter § 8 indsættes:

»§ 8 a. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der ydes særlige tilskud til følgende formål, jf. § 6, stk. 2:

- 1) Nedsættelse af deltagerbetaling for særlige grupper.
- 2) Undervisning m.v., der forudsætter små hold.
- 3) Indgåelse af partnerskaber om løsning af konkrete opgaver.«

**12.** I § 5, stk. 8, 2. pkt., § 10, stk. 1, § 21, stk. 3, § 23, stk. 1, 2. pkt., § 23, stk. 2, 2. pkt., § 25, stk. 2, og § 25, stk. 3, 3. pkt., ændres »folkeoplysningsudvalget« til: »kommunalbestyrelsen«.

**13.** § 11 affattes således:

»§ 11. Kommunalbestyrelsen fastsætter en tilskudsmodel på baggrund af lokale forhold. Grundlaget for beregningen af tilskuddet skal fremgå af modellen. Kommunalbestyrelsen kan fastsætte en vægning mellem fag og emner.

*Stk. 2.* Kommunalbestyrelsens samlede tilskud til folkeoplysende voksenundervisning efter dette kapitel må ved afregningen ikke overstige 1/3 af foreningernes samlede udgifter til

- 1) aflønning m.v. af ledere og lærere,
- 2) etablering af internetadgang til undervisere på hold inden for fleksible tilrettelæggelsesformer,
- 3) lokaler og undervisningsmaterialer til hold inden for fleksible tilrettelæggelsesformer og
- 4) annoncering, der kan henføres til de hold, der gennemføres inden for fleksible tilrettelæggelsesformer.

*Stk. 3.* Kommunalbestyrelsens tilskud ydet efter § 8, stk. 2 og 3, og § 8 a og foreningernes udgifter til aflønning m.v. af ledere og lærere til undervisning efter § 8, stk. 2 og 3, og § 8 a er ikke omfattet af begrænsningen i stk. 2.

*Stk. 4.* En kommunalbestyrelsens samlede tilskud for deltagere med handicap i relation til undervisning i et konkret emne, jf. § 8, stk. 2, må ikke overstige 8/9 af udgifterne til aflønning m.v. af ledere og lærere i forbindelse med denne undervisning.«

**14.** § 14 affattes således:

»§ 14. Formålet med det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde er at fremme demokratiforståelse og aktivt medborgerskab og med udgangspunkt i aktiviteten og det forpligtende fællesskab at styrke folkeoplysningen. Sigtet er

at styrke medlemmernes evne og lyst til at tage ansvar for eget liv og til at deltage aktivt og engageret i samfundslivet.

*Stk. 2.* Det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde rummer idræt og idébestemt og samfundsenhederende børne- og ungdomsarbejde, hvortil der er knyttet deltagerbetaling. Kommunalbestyrelsen kan, hvor særlige forhold gør sig gældende, beslutte at fravige kravet om deltagerbetaling.

*Stk. 3.* En frivillig folkeoplysende forening skal være åben for alle, som tilslutter sig foreningens formål. Kommunalbestyrelsen kan, hvor særlige forhold gør sig gældende, godkende aktiviteter for en bestemt, afgrænset deltagerkreds som frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde. Aktiviteter for den samme deltager kan dog kun godkendes for deltagelse på ét hold og højst i 1 år.

*Stk. 4.* Kommunalbestyrelsen fastsætter regler om fravigelse af kravet om deltagerbetaling, jf. stk. 2.«

**15.** I § 18, stk. 1, ændres »folkeoplysningsudvalget« til: »kommunalbestyrelsen« og »udvalget« til: »denne«.

**16.** I § 19 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der ydes særlige tilskud til indgåelse af partnerskaber om løsning af konkrete opgaver.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

**17.** I § 21, stk. 5, 1. pkt., indsættes efter »aktiviteten«: », jf. dog stk. 6«.

**18.** § 21, stk. 5, 3. pkt., ophæves.

**19.** I § 21 indsættes som stk. 6 og 7:

»Stk. 6. Har kommunalbestyrelsen ydet tilskud til en aktivitet efter § 6, stk. 1, nr. 3, anvises der lokaler til denne aktivitet efter stk. 1-4.

*Stk. 7.* Kommunalbestyrelsen kan forlange at få de oplysninger meddelt, som er nødvendige for en vurdering af, om et anvist lokale er anvendt efter loven ud fra de forudsatte betingelser for folkeoplysende virksomhed.«

**20.** § 22, stk. 4, 3. pkt., § 24, stk. 3, § 25, stk. 6, § 26, stk. 4, og § 33, stk. 4, 2. pkt., ophæves.

§ 25, stk. 7, bliver herefter § 25, stk. 6.

**21.** Overskriften før § 34 udgår.

**22.** § 34 affattes således:

»§ 34. Kommunalbestyrelsen vedtager og offentliggør en politik for den folkeoplysende virksomhed i kommunen, som skal angive følgende:

- 1) Målsætning for borgernes deltagelse i den folkeoplysende voksenundervisning og det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde.
- 2) Rammer for den folkeoplysende voksenundervisning og det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde, herunder de fysiske rammer.
- 3) Samspil og sammenhæng mellem den støtteberettigede folkeoplysningsvirksomhed og selvorganiserede grupper og aktiviteter, herunder for så vidt angår de økono-

miske rammer for det folkeoplysende udviklingsarbejde, jf. § 6, stk. 1, nr. 3.

- 4) Samspil mellem den folkeoplysende virksomhed og øvrige politikområder, herunder muligheder for indgåelse af partnerskaber om løsning af konkrete opgaver, jf. § 8 a, nr. 3, og § 19, stk. 3.
- 5) Afgrænsning af aktiviteter inden for den folkeoplysende virksomhed i forhold til andre tilgrænsende aktiviteter.
- 6) Omfanget og karakteren af brugerinddragelsen af den folkeoplysende virksomhed i kommunen, jf. § 35, stk. 1.«

**23.** § 35 affattes således:

»§ 35. Kommunalbestyrelsen skal sikre, at den folkeoplysende virksomhed i kommunen inddrages ved det i stk. 2 nævnte udvalg i alle sammenhænge af generel betydning for denne virksomhed, herunder forud for vedtagelsen af

- 1) den i § 34 nævnte politik for den folkeoplysende virksomhed,
- 2) kommunens budget for den folkeoplysende virksomhed og
- 3) kommunens regler for tilskud til den folkeoplysende virksomhed.

*Stk. 2.* Kommunalbestyrelsen skal oprette et udvalg inden for den kommunale forvaltning med repræsentation for den virksomhed, der kan få tilskud efter kapitel 3, hvortil den kan henlægge sine opgaver i henhold til denne lov.«

**24.** §§ 35 a-39 ophæves.

**25.** Overskriften før § 40 udgår.

**26.** § 40 affattes således:

»§ 40. Udgifterne til et udvalg, som kommunalbestyrelsen har henlagt opgaver til efter § 35, stk. 2, afholdes af kommunalbestyrelsen.

*Stk. 2.* For deltagelse i møder i et udvalg, som kommunalbestyrelsen har henlagt opgaver til efter § 35, stk. 2, kan der ydes medlemmerne diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og befordringsgodtgørelse m.v. i overensstemmelse med reglerne i lov om kommunernes styrelse.

*Stk. 3.* Indenrigs- og sundhedsministeren kan fastsætte regler om vederlag til formænd for udvalg, som kommunalbestyrelsen har henlagt opgaver til efter § 35, stk. 2.«

**27.** Overskriften før § 41 udgår.

**28.** §§ 41 og 42 ophæves.

**29.** I § 43, stk. 5, 1. pkt., ændres »§ 8, stk. 2« til: »§ 8, stk. 3«.

**30.** I § 43, stk. 5, 3. pkt., udgår », herunder folkeoplysningsudvalget«.

**31.** § 45 a, stk. 1, nr. 2, affattes således:

- »2) Daghøjskolens formål er at tilbyde undervisning tilrettelagt for voksne med et folkeoplysende sigte, der bl.a. kan fremme demokratiforståelse og aktivt medborgerskab, eller et beskæftigelsesfremmende sigte.«

**32.** I § 46 indsættes efter »resultater«: »samt fremme demokratiforståelse og aktivt medborgerskab«.

## § 2

*Stk. 1.* Loven træder i kraft den 1. august 2011.

*Stk. 2.* Ansøgninger om tilskud og lokaler, der vedrører finansåret 2011, behandles efter de hidtil gældende regler.

*Stk. 3.* Kommunalbestyrelsen skal senest den 1. januar 2012 have vedtaget og offentliggjort en politik for den folkeoplysende virksomhed i kommunen, jf. folkeoplysningslovens § 34 som affattet ved denne lovs § 1, nr. 22.

*Folketinget, den 1. juni 2011*

THOR PEDERSEN

/ Jens Vibjerg